

Autor: Karel Veliký

„Proč se korupce zdála být v posledních létech přímo zákonem? Kdykoli nějací rozhořčení demokraté uskutečnili kampaň proti zkorumpované vládě a proti prodejnosti úředníků, kdykoli žádali lid o důvěru a slibovali reformy, bezúhonné ministry a neúplatné úředníky, zklamali tuto důvěru, nesplnili své sliby. Na začátku byli třeba poctiví, ale brzy se stávali stejně chamtivými a zkorumpovanými jako ti, které vyhnali. (...) Přijímající totiž moc, osvojovali si i bezmocnost. Lídři si rozdělovali tituly, pocty, byty pro ministry, ale brzy si uvědomovali, že se jim nedostalo pravomocí vlády. Neměli ve skutečnosti žádnou možnost jednat, odňali jim řízení, v čele země byli zase tím, čím předtím v opozici – mluvky. (...) Ale když odhalili podvod, bylo už příliš pozdě, byli by bývali museli odstoupit už v den svého volebního vítězství nebo se raději o zdání moci nikdy neucházet.“

Je pravdou, že Česká republika přijala tvářnost kolonizované země.

Ne, tyto věty líčící povědomou situaci se nevztahují přímo k České republice! Napsal je před pětadesáti lety Jean-Paul Sartre o předrevoluční Kubě. 1]

Po španělsko-americké válce byla v roce 1902 vyhlášena „nezávislá Kuba“. A všechno začalo jako v pohádce: cukr se změnil ve zlato! Celý ostrov zaslepený tímto zlatým prachem nad svými poli – náhlým bohatstvím z vývozu cukru do USA – se lehce chytíl do léčky. Následovalo dvacet pět let nevědomosti čili, podle Sartra, resp. Castra, dvacet pět let spoluviny. Kuba se zaprodala, ale uvědomila si to příliš pozdě. Ten, kdo si ji vydržoval, ji zároveň nutil žít nad poměry, aby ji měl lépe v hrsti. Uplatňování hospodářské nadvlády u podmaněného vytváří potřeby, které může ukojit jen hegemon... Po bezmála třiceti letech, v době velké hospodářské krize, ti nejbystřejší z Kubánců už pochopili, že obchodní bilance s USA zůstane vždycky nepříznivá. Ale Američané jen krčili rameny: „Kuba je specializovaný ostrov. Ať pracuje pro nás, my pro ni také pracujeme.“ A pracovali tak dobře, že celý ostrov byl zaplaven jejich zbožím, od buldozerů a mechanických jeřábů přes pračky až k cigaretám. V zemědělství to dospělo tak daleko, že Kuba, tato nejúrodnější oblast obou Amerik si musela v USA opatřovat třetinu a v některých odvětvích dokonce polovinu potravin nezbytných pro svou výživu! Mohla by si je sama vyrobit, aniž by o jediný stvol zmenšila úrodu cukrové třtiny, ale ne, platila dolary – řečeno bez obalu – za právo zachovat si své pozemky porostlé křovisky... Jenže také dolárky zaplacené za cukr Kubánci sotva zahlédli: tyto devizy byly utraceny předem, zůstávaly v bankách USA, aby pomáhaly nákupům ostrova. A ještě ani na to nestačily: všechno se totiž muselo dovážet, protože nic se nevyrábělo. Kubánský dluh proto ustavičně vzrůstal. Američané projevíli pochopení: pokračovali v dodávkách aut i ledniček, každému poskytovali úvěr, země vrávorala pod tíhou mrakodrapů, hotelů a

přístrojů. Zároveň si tu yankeeové drželi vojenskou základnu. Každá nová vláda po nástupu do funkcí zjišťovala, že finance jsou zadlužené, hospodářství upadá a závazky jsou připomínány sice diskrétně, ale neúprosně. Zato bujel hazard (herny) a prostituce (bary) ovládané podsvětím, nočních podniků a přepychových restaurací ve vybraných čtvrtích vznikalo habaděj – země se pro své tyrkysové moře a bílé pláže stala vyhledávaným letoviskem amerických turistů. Takový zhruba byl stav Kuby do 1. ledna 1959.

Nehodláme zde vůbec rozvíjet vždy ošidné dějinné paralely, jakkoli to mezi osudem „perly Karibiku“ a polistopadovým vývojem u nás vypadá lákavě (**cukrovarnictví!**): vždyť Kuba byla stejnou obětí předstírání hojnosti, zakrývajících zadluženost, jako dnes ČR. Užívaly si jí a zneužívaly podobné gangy čachrářů i politiků, které si pro rozumy létaly do „země neomezených možností“. A kapitál má stále stejný cíl: financovat podniky, které by někde co nejdražší prodávaly to, co jinde vyrobily co nejlevněji. Důvod, proč se ještě dnes vracíme k Sartrově reportáži je mnohem obecnější: status ČR a autorův závěr, že „korupce se rodí z bezmocnosti a ta zase z přeludu svrchovanosti, který zakrývá naprostou hospodářskou závislost“.

Je pravdou, že Česká republika přijala tvářnost kolonizované země. Výčet těchto rysů by byl dlouhý, každopádně jsou patrné na první pohled. Je ovšem nepřesné mluvit o Česku rovnou jako o kolonii, **jak se někdy děje**. Kolonie totiž, řečeno se Sartrem, mají alespoň jednu výhodu: nevyskytuje se tam politická korupce, protože tam nejsou politikové, které by bylo možno korumpovat. V nich se kupují pohlaváři, kteří jsou jednoduše zrádci. Ale **polokolonie** jako je sama o sobě lží, protože její *tajnou pravdou* je kolonizace. Proto všechna slova lžou, neboť všechny koloniální transakce je nutno převést do *demokratického* jazyka „svobody obchodu“. Je tedy úkolem polokoloniální „vlády“, i když chce být – v prvních měsících – počestná, falšovat již tehdy jazyk, překrucovat slova rodné řeči internacionální frází. Očekává ji zrada, vyplývající už z dané povahy věcí: „Nezadatelná práva“ státu jsou sice plně uznávána, „vláda“ je ale zbavena prostředků jak je účinně uplatnit. U nás se na to hned vybudovala celá síť institucí (mj. četné „neziskovky“) navazující na nejrůznější „nadsárodní kontrolní mechanismy“, o drtivém tlaku vykonávaném finančně-ekonomických poměry globalizace nemluvě.

Jistou útěchou nám může být, že ve stavu polokolonie jsou více či méně vlastně všechny státy poválečné Evropy, rozdělené a okupované vojsky vítězných mocností. Jak říká Céline: „dějiny Evropy“ jako subjektu, nikoli jako objektu politiky „skončily v roce 1943 u Stalingradu“. 2] V roce 1990, po pádu „říše zla“, i její vazalové (neboli satelity) přešly do zóny amerického vlivu. Odpor Srbů byl vojensky potlačen, Ukrajina vtažena do války se svým východním sousedem. Nyní je to Maďarsko, které se snaží vymanit z diktátu lži. Viktor Orbán odhodil demoliberální eurofráze a promluvil **nefalšovaným jazykem!**

Poznámky:

1] Jean Paul Sartre, *Uragán nad cukrem*, Praha 1961.

2] Louis Ferdinand Céline, *Skočná*, Brno 1998. Je to symbolické datum, viz Moskevská

DÉLSKÝ POTÁPĚČ

deklarace z října 1943, jejímiž signatáři byly USA, SSSR a Čína: poprvé v dějinách se o Evropě rozhodovalo bez účasti starých evropských mocností.